

IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM
PARLAMENTI ÁLLAMTITKÁRSÁG

Iktatószám: VII-LK/983/2/2021.
Telefonszám: +36-1-795-8333

Szaniszló Csaba Úr részére
E-mail: kmt+request-18211-129cd5e8@kimittud.org

Tisztelt Szaniszló Csaba Úr!

Megköszönve a minisztérium felé irányuló bizalmát, mindenekelőtt szeretném tájékoztatni Önt arról, hogy a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény alkotmányosan nem ad lehetőséget állásfoglalás, illetve jogértelmezés adására, ebből következik, hogy a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V.22) Korm. rendelet sem hatalmazza fel a minisztériumot, illetve az azt vezető minisztert egyedi ügyekben történő eljárásra, bírósági és más hatóság feladat- és hatáskörébe tartozó döntések felülvizsgálatára. A fenti jogszabályok értelmében, a jogalkotásról szóló törvény garanciális szabályainak mellőzésével hozott miniszteri, egyéb központi állami szervektől származó jogi iránymutatást tartalmazó leiratok, körlevelek, útmutatók, iránymutatások, állásfoglalások és egyéb informális jogértelmezések kiadása és az ezekkel való irányítás gyakorlata Alaptörvény ellenes.

A közigazgatási határozatok megtámadása iránti perek lefolytatásának határidejével, kiskorúakat érintő ügyek eljárásával kapcsolatos soronkívüliség lehetőségével, illetve közigazgatási perekben keletkezett iratok másolatkészítési jogával kapcsolatban feltett kérdéseit illetően arról tájékoztatom, hogy **megkeresése nem tekinthető az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról** szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 28. § (1) bekezdése szerinti **közérdekű adatigénylésnek**, mivel az a bírósági eljárásokra vonatkozó egyes jogszabályok tartalmáról való tájékoztatásra irányul, amely nem felel meg a közérdekű adat Infotv. 3. § 5. pontjában meghatározott fogalmának, ezért a *Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről* szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet szerinti feladatköréből adódóan a Minisztérium **általános tájékoztatást adhat** a megkeresésben érintett jogterületre vonatkozó **hatályos jogszabályokról**.

A közigazgatási határozatok megtámadása iránti perek esetében a törvény elbírálásra vonatkozó **határidőt nem állapít meg**, mivel nem írható elő szigorú, minden eljárásra alkalmazható véghatáridő azok lefolytatására. A **bírósági eljárások észszerű időn belül történő elbírálásának követelményét** az Alaptörvény XXVIII cikk (1) bekezdése nevesíti a **tisztességes eljáráshoz való jog** meghatározása körében. A Kp. 2. §-a ezzel összhangban a bíróság feladataként rögzíti, hogy eljárásával a közigazgatási tevékenységgel megvalósított

jogsértéssel szemben – erre irányuló megalapozott kérelem esetén – **hatékony jogvédelmet** biztosítson, a közigazgatási jogvitát tisztességes, koncentrált és költségtakarékos eljárásban bírálja el. A Kp. 3. § (1) és (2) bekezdése pedig a felek számára is előírja, hogy a **jóhiszemű eljárás követelményének** betartása mellett, az eljárás koncentrált befejezése érdekében kötelesek a bírósággal együttműködni. A perjogi kódex tehát mind a bíróság, mind a felek oldaláról elvárásként támasztja az eljárások **észszerű időn belül** való elbírálhatóságának előmozdítását. Ezen alapvetéseknek az eljárások minden szakaszában érvényesülniük kell, és betartásukhoz az eljárási részletszabályok többek között az egyes eljárási cselekmények lefolytatására meghatározott határidők előírásával járulnak hozzá, amelyeket a Kp. is meghatároz.

A Kp. 58. § (2) bekezdése alapján **az első tárgyalást úgy kell kitűzni, hogy az a keresetlevélnek a bírósághoz való érkezését követő hatvan napon belül megtartható legyen.** Természetesen, ha a keresetlevél csak a bíróság intézkedése alapján válik alkalmassá a tárgyalás kitűzésére, a tárgyalás megtartására előírt határidő kezdő időpontját ettől az időponttól kell számítani, amelyre a legáltalánosabb példa a hiánypótlás teljesítésének az időpontja. Ezen felül a Kp. számos szabálya szolgálja annak elősegítését, hogy a jogvita elbírálására – annak tárgyához és például a bizonyítási eljárás szükségességéhez igazodóan – a lehető legrövidebb, észszerű határidőn belül sor kerülhessen. Ezt a célt szolgálja többek között a perelőkészítés és az előkészítő tanácsülés intézménye, de megemlíthető példaként a bíróság általános intézkedési kötelezettségére előírt határidő is. A Kp. 36. § (1) bekezdés *b)* pontja alapján alkalmazandó, a *polgári perrendtartásról* szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 110. § (1) bekezdése szerint a bíróság – törvény eltérő rendelkezése hiányában – a beadvány bírósághoz történő érkezésétől, a beadvány benyújtására nyitva álló határidő lejártától, vagy az intézkedésre **okot adó egyéb körülmény** bekövetkezésétől számított legkésőbb **harminc napon belül** megteszi a szükséges intézkedéseket. Az e rendelkezés szerinti főszabálytól tehát törvény, és így a Kp. is eltérő, jellemzően rövidebb eljárási határidőket is megállapíthat.

A **perelőkészítés** körében az előkészítő tanácsülést a Kp. 56. § (2) bekezdése alapján a keresetlevél bíróságra érkezéstől számított **tizenöt napon belül** kell megtartani. Ha a keresetlevél csak a bíróság intézkedése alapján válik alkalmassá a tárgyalás kitűzésére, a tanácsülés megtartására előírt határidő kezdő időpontját ettől az időponttól kell számítani. A bíróság a tárgyalás előkészítése, valamint az eljárás észszerű időn belüli lefolytatása céljából minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a per lehetőleg egy tárgyaláson érdemben elbírálható legyen. Az intézkedésnek a tárgyalás kitűzése előtt, szükség esetén az eljárás során bármikor helye van [Kp. 57. § (1) bekezdés]. Ennek során a bíró bizonyítást rendelhet el, iratokat szerezhet be más bíróságtól vagy hatóságtól, elrendelheti a felek meghallgatását, illetve egyezség létrehozását is megkísérelheti.

Az eljárás koncentrált lefolytatása érdekében a felekre vonatkozó kötelezettségek közül ki kell emelni, hogy a jogvita kereteinek és az eljárás menetének meghatározása érdekében főszabály szerint a Kp. 43. § (1) bekezdése alapján keresetváltoztatásra, a Kp. 78. § (3) bekezdése szerint bizonyítás indítványozására, illetve bizonyíték rendelkezésre bocsátására legkésőbb az első tárgyaláson van lehetőség. Ezt követően a tárgyalás a kérelmek keretei között a bizonyítás

célirányos lefolytatása irányul a bírói döntés megalapozása érdekében. Az eljárásnak ez a szakasza rejti magában a legtöbb olyan változó tényezőt, amelyek miatt az eljárás garanciális szabályainak érvényesülése érdekében – például a nyilatkozattételre vonatkozó jog sérelme nélkül – véghatáridő a döntéshozatalra nem határozható meg. A Kp. 2. § (6) bekezdése alapján a bíróság köteles gondoskodni arról, hogy a felek minden, az eljárás során előterjesztett kérelmet, nyilatkozatot, a bírósághoz benyújtott okiratot, bizonyítékot megismerhessenek, és azokra – megfelelő határidőn belül – nyilatkozhassanak. Az elbírálás észszerű ideje a jogvita tárgyának és a bizonyítás terjedelmének ismeretében az egyedi körülmények mérlegelése alapján, esetről esetre állapítható meg.

A fenti törvényi határidők elmulasztása esetén a fél a Kp. 36. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 157. §-a szerinti **kifogást** nyújthat be az eljárás elhúzódása miatt. Erre alapot adhat, ha törvény a bíróság részére az eljárás lefolytatására, eljárási cselekmény elvégzésére vagy valamely határozat meghozatalára határidőt állapított meg, azonban az eredménytelenül telt el [Pp. 157. § (1) bekezdés *a*) pont], a bíróság eljárási cselekmény elvégzésére határidőt tűzött, amely eredménytelenül telt el, és a bíróság a mulasztóval szemben nem alkalmazta a törvény által lehetővé tett intézkedéseket [Pp. 157. § (1) bekezdés *b*) pont], illetve az is, ha a bíróság az adott eljárási cselekményt az annak elvégzésére elegendő észszerű időtartamon belül nem végezte el, vagy annak elvégzéséről nem rendelkezett [Pp. 157. § (1) bekezdés *c*) pont].

A kifogást az ügyben eljáró bíróságnál írásban lehet benyújtani, a kifogás elbírálására hatáskörrel rendelkező bírósághoz címezve, kérve a kifogás elbírálására hatáskörrel rendelkező bíróságtól a mulasztás tényének megállapítását, valamint – megfelelő határidő tűzésével – a mulasztó bíróságnak az elmulasztott eljárási cselekmény elvégzésére vagy határozat meghozatalára, illetve az adott ügyben leghatékonyabb intézkedés foganatosítására történő utasítását. A Kp. 36. § (2) bekezdés *a*) pontja alapján a törvényszék mulasztásával szemben benyújtott kifogást a Kúria bírálja el. Az ügyben eljáró bíróság a kifogást annak bírósághoz történő érkezését követő **nyolc napon** belül megvizsgálja, és ha azt alaposnak tartja, **harminc napon** belül megteszi a kifogásban sérelmezett helyzet megszüntetése érdekében szükséges intézkedést. A bíróság a kifogás elintézéséről a kifogás előterjesztőjét értesíti. Ha az ügyben eljáró bíróság a kifogást nem tartja alaposnak, a kifogást tartalmazó beadványt megküldi az ellenfél részére, aki észrevételeit a kézbesítéstől számított nyolc napon belül terjesztheti elő. A határidő elteltét követően a bíróság az iratokat – az esetleg benyújtott észrevételekkel együtt – nyolc napon belül a kifogásra vonatkozó nyilatkozatával együtt felterjeszti a kifogás elbírálására hatáskörrel rendelkező bírósághoz. Ha a kifogást elbíráló bíróság a kifogásban foglaltaknak helyt ad, a mulasztó bíróságot határidő tűzésével a Pp. 157. § (1) bekezdés *a*) és *c*) pontjában foglalt esetekben az ügy továbbviteléhez szükséges intézkedés megtételére, a Pp. 157. § (1) bekezdés *b*) pontjában foglalt esetben pedig az adott ügyben leghatékonyabb intézkedés foganatosítására hívja fel. A felhívásban – a Pp. 157. § (1) bekezdés *a*) pontjában foglalt esetet kivéve – a kifogást elbíráló bíróság az eljáró bíróságot meghatározott eljárási cselekmény lefolytatására nem utasíthatja. A kifogást elbíráló bíróság a kifogás alaptalansága esetén azt indokolt határozattal elutasítja.

A **kiskorúakat érintő eljárásokkal** kapcsolatos **soronkívüliség** megítélése a konkrét eljárástípus ismeretében lenne lehetséges, azonban általában elmondható, hogy sem a Kp., sem a példaként említett **kapcsolattartás** meghatározása vagy **védelembe vétel felülvizsgálata** iránti eljárásokban alkalmazandó, a *gyermek védelméről és a gyámügyi igazgatásról* szóló 1997. évi XXXI. törvény nem határoz meg soron kívüliséget a bírósági jogorvoslati eljárás vonatkozásában. A *bírósági ügyvitel szabályairól* szóló 14/2002. (VIII. 1.) IM rendelet (a továbbiakban: BÜsz.) 33. §-a alapján a soronkívüliség nem kizárólag jogszabályi rendelkezésen, hanem a bíróság elnökének a rendelkezésén is alapulhat. A **bíróság elnöke** a BÜsz. 33/B. § (1) bekezdése alapján – külön kérelem nélkül – hivatalból az ügy soron kívüli intézését rendelheti el, különösen akkor, ha a gyermekek jogait, illetve kiskorú ügyfél **fontos érdekét** érinti az ügy (például gyermek jogállása, gyermek elhelyezése, gyermekkel való kapcsolattartás, apaság megállapítása). A BÜsz 33/A. §-a szerint a soronkívüliség az ügynek a rendes ügymenetből történő kivételét jelenti. A soron kívül intézendő ügyben – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – minden intézkedést haladéktalanul kell megtenni. A bíróság elnöke által elrendelt soron kívüli ügyintézés az adott bíróság előtti eljárás tartamára vonatkozik azzal, hogy az eljárás jogerős befejezését megelőzően elrendelt soronkívüliség a jogerőt követő eljárásra nem terjed ki. Az elnök által elrendelt soron kívüli ügyintézés teljesítését az elnök legalább háromhavonta ellenőrzi, és mulasztás esetén megteszi a szükséges intézkedést (például határidő tűzésével a következő szükséges intézkedés megtételére felhívás, figyelmeztetés, fegyelmi felelősségre vonás). A soronkívüliséget a BÜsz. 33. § (2) bekezdése alapján a **bíróság elnöke** az ügyfél erre irányuló **kérelmére is elrendelheti** a kérelmező személyi körülményeinek, az ügy tárgyának és jellegének vagy a bíróság működésében felmerült objektív okoknak a mérlegelése alapján.

A közigazgatási hatósági eljárásban keletkezett **iratokkal kapcsolatos másolatkészítési jog** kapcsán tájékoztatom, hogy a hatósági eljárás nem teljes iratanyaga válik a közigazgatás per iratanyagává is. A keresetlevél továbbítása és a védirat megküldése mellett a Kp. 40. § (1) bekezdése előírja, hogy az alperes közigazgatási szerv az ügy iratait is továbbítsa a bíróság számára. Az így perirattá váló dokumentumok lehetnek azok, amelyeket a felek a Kp. 36. § (1) bekezdés *i)* pontja alapján alkalmazandó Pp. 162. § (1) bekezdése szerint – a határozatok tervezeteinek és az esetleges különvéleménynek a kivételével – a per bármely szakaszában külön engedély nélkül megtekinthetnek és azokról maguknak másolatokat vagy kivonatokat készíthetnek. Az *általános közigazgatási rendtartásról* szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr) a közigazgatási hatósági eljárás ügyfelei számára is biztosítja az iratokba való betekintés és másolatkészítési jogát, amely az Ákr. 33. § (1) bekezdése alapján az eljárást befejezését követően is fennáll. Ezen jogok az eljárásokban a **személyes adatok védelmére** és a **titokvédelemre** vonatkozó jogszabályi rendelkezések korláti között gyakorolhatóak.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a **közigazgatási perjogi kódex** általános és eljárási részletszabályai is a **perek észszerű időn belül való befejezését** szolgálják. A felek, a közigazgatási szerv vagy a bíróság esetleges **mulasztásai** esetére a megfelelő eljárási eszközök rendelkezésre állnak, így lehetőség van **kifogás** megtételére, a mulasztás **orvoslására**, illetve ha szükséges, a rosszhiszemű pervitelt folytató fél **szankcionálására**. A kiskorúakat érintő kérdések vonatkozásában, **soron kívüli eljárást** egyedi mérlegelés alapján **hivatalból**, vagy

kérelemre a bíróság elnöke rendelhet el. A bírósági eljárások szabályai a felek számára széleskörű irat-betekintési és másolatkészítési jogot garantálnak.

Ismételten megköszönve a minisztérium felé irányuló bizalmát, és hivatkozva az Alaptörvény alapján megalkotott 2010. évi CXXX. törvény garanciális szabályaira, tájékoztatom Önt, hogy levelem nem rendelkezik jogi kötőerővel és kötelező tartalommal, az nem szolgálhat hivatkozási alapul sem bírósági, sem egyéb eljárásban.

Budapest, 2021. június 07.

Üdvözlettel:

Dr. Molnár Ildikó
vezető-kormányfőtanácsos

